

KARTA KURSU

rok akademicki 2024/2025

Kierunek: Psychologia

Tryb prowadzenia studiów: niestacjonarne

Stopień: studia jednolite magisterskie

Rok: III

Semestr: V

Nazwa	Pomoc psychologiczna dzieciom i młodzieży
Nazwa w j. ang.	Psychological help for children and adolescents

Koordynator	Dr Ewa Jaglarz	Zespół dydaktyczny
		Dr Ewa Jaglarz Mgr Małgorzata Płoszaj
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Wiedza: Celem kursu jest zapoznanie studentów z organizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej w systemie (edukacyjnym, zdrowotnym) oraz podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi pomocy psychologicznej udzielanej dzieciom i młodzieży.

Umiejętności: Podczas zajęć studenci poszerzą zakres umiejętności z zakresu organizowania i przeprowadzania wsparcia psychologicznego dla dzieci i młodzieży oraz szczegółowego tworzenia projektów warsztatów psychologicznych.

Kompetencje społeczne: Studenci mają świadomość konieczności pogłębiania i aktualizacji wiedzy i rozwoju kompetencji zawodowych związanych z pomocą psychologiczną dzieciom i młodzieży.

Warunki wstępne

Wiedza	Znajomość przebiegu rozwoju psychicznego i potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, podstawowa wiedza na temat zaburzeń zdrowia psychicznego u dzieci i młodzieży oraz zasad skutecznej komunikacji w procesie pomagania.
--------	--

Umiejętności	Podstawowe umiejętności w zakresie rozpoznawania potrzeb i problemów dzieci i młodzieży, podstawowa umiejętność analizowania barier w komunikacji
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Ma pogłębioną wiedzę na temat form pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży W02 Wymienia przykładowe zastosowania indywidualnej, grupowej i rodzinnej pomocy dzieciom i młodzieży oraz instytucje, z którymi współpracuje psycholog W03 Zna zasady prowadzenia rozmowy psychologicznej i potrafi wskazać podstawowe dylematy etyczne w pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży	W01: K_W07; K_W09; K_W10 W02: K_W09; K_W10 W03: K_W10; K_W14

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Analizuje potrzeby dzieci i młodzieży w kontakcie z dorosłym udzielającym pomocy U02 Wykorzystuje wiedzę o formach pomocy psychologicznej w planowaniu pomocy w określonym przypadku U03 Potrafi analizować sytuację trudną dziecka /adolescenta w kontekście jego rodziny U04 Wykorzystuje wiedzę na temat dylematów etycznych do rozwiązania problemu w zadanej pracy projektowej.	K_U09, K_U10 K_U09, K_U10 K_U08, K_U09 K_U10

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 Swobodnie komunikuje się z członkami grupy podczas wykonywania i omawiania zadań K02 Ma świadomość trudności związanych z podejmowaniem kontaktu opartego na zaufaniu z dziećmi i młodzieżą oraz konieczności współpracy w celu realizacji zadań zespołowych K03 Ma świadomość potrzeby ciągłego rozwoju wiedzy i umiejętności z zakresu form i technik pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży	K_K04 K_K01; K_K03 K_K02

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	10			20							
30											

Opis metod prowadzenia zajęć

Kurs odbywa się w trybie mieszanym. Wykłady przeprowadzone są zdalnie w trybie synchronicznym z wykorzystaniem platformy MS Teams. Konwersatorium realizowane jest stacjonarnie.

Wykład: Wykład interaktywny z prezentacją multimedialną i dyskusją grupową.

Konwersatorium: analiza przypadku, analiza literatury, studia przypadków, ćwiczenia indywidualne i grupowe, burza mózgów, projekt grupowy: teoretyczna analiza wybranych problemów psychologicznych dzieci i młodzieży oraz przygotowanie projektu warsztatu psychologicznego

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E-learning	Grydydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Pracalaboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Pracapi semna (esej)	Examin ustny	Examin pisemny	Inne
W01								x	x				x
W02								x	x				x

W03								X	X				X
U01							X	X					X
U02							X	X					X
U03							X	X					X
U04								X					X
K01							X						
K02							X						
K03							X						

Kryteria oceny	Wykład: Obecność na zajęciach Konwersatorium: 1. Dopuszczalna liczba nieobecności – max. 1 2. Referat – minimum 3 strony. 3. Projekt grupowy warsztatu psychologicznego zaprezentowany podczas zajęć.
----------------	---

Uwagi	Przedmiot kierunkowy na studiach niestacjonarnych, jednolitych magisterskich, kierunek: Psychologia.
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

1. Podstawowe informacje z zakresu poradnictwa psychologicznego: pomoc psychologiczno-pedagogiczna w ramach systemu oświaty, ze szczególnym uwzględnieniem zadań szkół i poradni psychologiczno-pedagogicznych, pomoc psychologiczna w systemie zdrowia, etapy procesu pomagania, zasady pomagania.
2. Dzieci i młodzież jako specyficzni odbiorcy pomocy psychologicznej – wpływ etapu rozwoju na efektywność oddziaływań pomocowych,
3. Pomoc psychologiczna z perspektywy psychologii rozwoju tj. potrzeby psychologiczne dziecka/adolescenta w kolejnych stadiach rozwoju psychospołecznego (według koncepcji Erika Ericsona)
4. Główne formy pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży (psychoedukacja, poradnictwo, interwencja kryzysowa, psychoterapia i systemowa terapia rodzin, socjoterapia, resocjalizacja) i sposoby jej organizacji (pomoc indywidualna, grupowa, rodzinna, współpraca z instytucjami)

5. Pomoc psychologiczna wobec nowych zagrożeń cywilizacyjnych dla zdrowia dzieci i młodzieży m.in. uzależnienie od Internetu, pomoc dzieciom po urazach psychicznych
Konwersatorium:

1. Osiąganie zróżnicowanych celów w udzielaniu pomocy psychologicznej dzieciom/młodzieży na przykładzie interwencji wobec dziecka i nastolatka w kryzysie
2. Warsztaty psychologiczne jako forma oddziaływań pomocowych: struktura warsztatu, efektywność technik psychologicznych stosowanych w różnych grupach wiekowych dzieci i młodzieży (analiza przykładowego warsztatu psychoedukacyjnego),
3. Prezentacja projektów grupowych dotyczących problemów dzieci i młodzieży oraz znaczenia relacji rodzinnych dla funkcjonowania i prawidłowego rozwoju: Zachowania autodestrukcyjne i szkodzące zdrowiu: stres i wypalenie szkolne, problematyka uzależnień od narkotyków, samookaleczanie
4. Prezentacja projektów grupowych dotyczących problemów dzieci i młodzieży oraz znaczenia relacji rodzinnych dla funkcjonowania i prawidłowego rozwoju nt. Społeczno – kulturowe zagrożenia okresu pubertacji i adolescencji: Child grooming , Subkultury młodzieżowe i sekty
5. Teoretyczne aspekty nawiązywania kontaktu psychologicznego i etyczne dylematy w pracy psychologa.

Wykaz literatury podstawowej

1. De Barbaro B. (red.) (2012): Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny, CMUJ, Kraków
2. Barbetta, P. (2017): Milan Systemic Family Therapy, In book: Encyclopedia of Couple and Family Therapy, ed. Lebow J., Chambers A., Breunlin D., Springer International Publishing 2017; Chapter (PDF Available), January 2017 , DOI: 10.1007/978-3-319-15877-8_240-1}
Pełny tekst w internecie:
https://www.researchgate.net/publication/319055702_Milan_Systemic_Family_Therapy
3. Cecchin G. (1995, 2001): Mediolańska szkoła terapii rodzin. Wybór prac. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego Rok wydania: Kraków
4. Namysłowska, I. (2012). Psychiatria dzieci i młodzieży. Warszawa: PZWL
5. Namysłowska I. (2002) Terapia rodzin. Wydawnictwo Instytutu Psychiatrii i Neurologii: Warszawa, 2000.
6. Grzesiuk, L. (2006). Psychoterapia. Praktyka. Warszawa: Eneteia (wybrane fragmenty).

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Alan, E., Kazdin, J., Weisz R. (2006). Psychoterapia dzieci i młodzieży. Metody oparte na dowodach. Kraków, Wydawnictwo UJ
2. Drat-Druszczyk, K., Drażkowska-Zielińska, E. (2005). Podręcznik pomagania. Podstawy pomocy psychologicznej. Szkoły i kierunki psychoterapii. Warszawa: Wydawnictwo SWPS
3. Geldard, K. (2005). Rozmowa, która pomaga. Podstawowe umiejętności terapeutyczne. Gdańsk: GWP
4. Sęk, H. (2000). Społeczna psychologia kliniczna. Warszawa: PWN
5. Selvini –Palazzoli M. , Boscolo L., Cecchin G., Prata G. (1980): Paradox and Counterparadox: A New Model in the Therapy of the Family in Schizophrenic transaction. ISBN 0876687648

6.Spitzer M. (2013): Cyfrowa demencja. W jaki sposób pozbawiamy rozumu siebie i swoje dzieci. Wydawnictwo Dobra Literatura, Słupsk .

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium, ćwiczenia, laboratorium, itd.	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	20
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	30
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		100
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4